

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

«TASDIQLAYMAN»

O'quv ishlari bo'yicha prorektor,
R.G. Jumayev

D3 2024 y.

<p>«KELISHILGAN?» TARIX VA FAN VAZIRLIGI A.A. Boltayev dekan <i>D3</i> 2024 yil</p>	<p>«KELISHILGAN?» O'quv uslubiy departament boshlig'i M.A. Tursunov <i>D3</i> 2024 yil</p>
---	--

5111 600 – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi yo'nalishi
bitiruvchilari uchun ixtisoslik fanlaridan Yakkuniy davlat attestatsiyasi imtihon

DASTURI

- 2.05. Ma'naviyatshunoslik.
- 2.09. Davlat va huquq nazariyasi.
- 3.01. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarini tashkil etish metodikasi.

ANNOTATSIYA

Mazkur Dasturda Davlat ta'lim standartlarining ta'lim soxalari bo'yicha ishlab chiqilishi o'quv fanlarini variativ tanlash asosida o'quv-metodik majmualar (dastur, o'quv rejasi, darsliklar)ni yaratish uchun keng imkoniyatlar ochib berishi, shuningdek, o'quv fanlararo bog'lanish va bilimlarini muvofiqlashtirish tamoyili asosida o'quv fanlarining ichki bog'liqligi va fanlararo aloqasini ta'minlanishi ko'rsatilgan.

Hozirda o'qituvchilarning yuqori kasbiy tayyorgarlikka, pedagogik mahoratga, yuksak ma'naviy-xalqiy fazilatlarga, mafkura borasida chuqur bilimga ega bo'lishi, ta'lim-tarbiya ishlarida zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interfaol usullardan samarali foydalanishi davr talabi hisoblanadi.

Mazkur Dasturda ta'lim-tarbiya samaradorligini oshirish jiddiy vazifa bo'lib turishi, buning uchun har bir o'qituvchi o'z fanini o'qitishning eng samarali zamonaviy pedagogik texnologiyalarni puxta bilishi va bu sohadagi yangiliklarni uzluksiz o'rganib borish orqali o'z kasbiy mahoratini muntazam oshirib borishi haqida ta'kidlangan.

Ushbu Dastur 51111600 – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi yo'nalishi malaka talablari asosida ishlab chiqilgan.

Tuzuvchilar:		F.D. Muzaffarov - Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasi mudiri, f.f.d.(DSc), dotsent
		I.X. Shoyev - Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasi katta o'qituvchisi, t.f.f.d.(PhD)
		N.O. Jo'rayeva – Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasi dotsenti, t.f.f.d.(PhD)
		D.H. Qodirov – Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasi dotsenti, f.f.f.d.(PhD)

Taqrizchilar:		N.B. Maxmudova – Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasi dotsenti, t.f.f.d.(PhD)
		U.B. Sobirov , Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasi katta o'qituvchisi

Imtixon dasturi Buxoro davlat universiteti Kengashida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

2024 yil «30» 03 daqi 8 - sonli bayonnom.

1. Kirish

5111600 – Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar tayyorlovchi oliy ta'limning o'quv reja va fan dasturi asosida amalga oshirildi. Fan dasturlarining nazariy va amaliy mashg'ulotlarini to'liq o'zlashtirgan, yakuniy davlat attestatsiyasidan muvaffaqiyatli o'tgan shaxsga «bakalavr» matakka (darajasi) hamda oliy ma'lumot to'g'risidagi davlat namunasidagi rasmiy hujjatlar beriladi. Bakalavr yakuniy davlat attestatsiyasi doirasida o'quv rejadagi "2. Umumkasbiy fanlar" va "3. Ixtisoslik fanlari" fanlaridan yozma ish topshirishi nazarda tutilgan.

1.1. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni.

"Ma'naviyatshunoslik" fani taraqqiyotimizning yangi bosqichida inson ma'naviy kamoloti, yangi avlod tarfakkurida gumanistik g'oyalarni shakllantirish, ijtimoiy mas'uliyatni kuchaytirish muhim masalaga aylandi. Darhaqiqat, bugungi kunda ma'naviyat jamiyatning strategik resursiga aylanmoqda. Bu esa, uni takomillashtirish yo'llari va imkoniyatlarini izlashni taqozo qiladi. Zero, ma'naviyat na u bilan bog'lik masalalar bugungi kunda ham limiy-nazariy ham amaliy jihatdan dolzarb bo'lib, uning ijtimoiy ahamiyatini ta'lim tizimida o'rganish muhim ahamiyatga ega.

"Ma'naviyatshunoslik" fani talabalarga milliy va umumbashariy ma'naviy qadriyatlarini bilish, xozirgi globalashuv sharoitida ularni asrab-avaylash, milliy ma'naviyatimizning yanada taraqqiy ettirish, buyuk aldodlarimizning asrlar buyi yaratgan va miskollab tuplagan bebaxo ma'naviy merosini ko'z qorachig'iday saqlash, boyitish, kelgusi avlodlarga etkazish, xalqimizning umuminsoniy qadriyatlar xazinasiga qo'shgan ulkan hissasini butun dunyoga qayta tanitish, uni keng tarqatib etishda yaqindan yordam beradi. Shuningdek, ular ongiga ma'naviy-madaniy merosga hurmat, milliy g'urur, iftixor, Vatanga muhabbat va istiqloq g'oyalariga soddoqat ruhini singdirib borishda fanning o'rni va ahamiyati beqiyos.

"Davlat va huquq nazariyasi" fani esa davlat hamda huquqning vujudga kelishi, rivojlanishi va namoyan bo'lishining eng umumiy qonuniyatlarini, ularning ilmiy talqini, davlatchilik hamda huquqiy rivojlanishning kelgusidagi yo'llarini, davlatchilik tarixini, huquqiy qadriyatlarini, aholining huquqiy ongi va yuksak huquqiy madaniyatini shakllantirish masalalarini o'z ichiga qamrab oladi.

"Ma'naviy-ma'rifiy ishlarini tashkil etish metodikasi" fani. Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi bakalavriat yo'nalishini tamomlagan mutaxassislar maktab, kasb-hunar kollejlari va akademik litseylarda Milliy g'oya va ma'naviyat asoslari fanlaridan dars beradilar. Pedagogika kollejlari esa, boshlang'ich sinf o'qituvchisi, kuni uzaytirilgan guruh tarbiyachisi, tarbiyaviy ishlar o'lkachisi kabi ixtisosliklar bo'yicha mutaxassis tayyorlaydi. Bo'lajak tarbiyachilarning nazariy pedagogik bilimlar bilan qurullanirishida mazkur fan alohida ahamiyatga ega.

1.2. O'quv fanining maqsad va vazifasi

"Ma'naviyatshunoslik" fanini o'qitishdan maqsad – talabalarga xalqimizning tarixan boy ma'naviy merosi, ma'naviy-ma'rifiy takomil bosqichlari, milliy ma'naviyatimizning umumbashariy kadriyatlar bilan uyg'unligi, uning o'ziga xos

betakror xususiyatlari, inson va jamiyat ma'naviyatini yuksaltirish yullari, ma'naviy sog'lom muhitini asrab-avaylash, insonning – insoniylik mohiyati bo'lgan ma'naviyatni mohiyatini tushuntirish, uzoq o'timishdan boshlab shakllanib hozirgi kungacha taraqqiy etib kelgan oliy milliy ma'naviyatimiz an'analari va ularning tadrijiy-tarixiy jarayonlarini o'rganish hamda milliy ma'naviy qadriyatlarimizni asrab-avaylash tuzg'ularini mustahkamlash, ma'naviy dunyosi boy, barkamol, komil insonlarni tarbiyalashdan iborat.

"Ma'naviyatshunoslik" fanining vazifasi – ma'naviyat asoslari fani sohasiga oid talabalarga zamonaviy talablar asosida har taraflama chuqur bilim berish, ularda umuminsoniy dunyoqarashlarini shakllantirish, bag'rikenglik, totuvlik, hamiyatlik, shukronalik, daxldorlik, mas'uliyat, Vatanni sevsbi va el-yurti ardoqlash kabi milliy va umumbashariy ma'naviy kadriyatlariga soddoqat ruhini mustahkamlash, ma'naviy-ma'rifiy faoliyatlarini yuzaga chiqarish, milliy ma'naviyatimiz an'alariga muhabbat tuyg'ularini singdirishdir.

"Davlat va huquq nazariyasi" fanining maqsadi: "Davlat va huquq nazariyasi" fanini o'qitishdan maqsad talabalarga shu fan haqida keng tushuncha berish; davlat va huquqning vujudga kelishi, mohiyati, faoliyat ko'rsatishi va rivojlanishi to'g'risidagi umumiy qonuniyatlarini ifodalovchi fundamental bilimlar berish, shuningdek, bu fan davlat va huquq haqidagi qarashlar, g'oyalar, fikrlar va bilimlarni mantiqiy tarzda umunlashtirilgan sistemasidan iborat.

"Davlat va huquq nazariyasi" fanining vazifalari: davlatning mohiyatini anglash, huquqqa zamonaviy yondashuv, huquqiy davlatning mazmun-mohiyatini ochish, fuqarolik jamiyatini barpo etish, inson huquq va erkinliklarini ta'minlashning asosiy yo'nalishlarini tadqiq etish aynan davlat va huquq nazariyasining asosiy vazifa-tidir. Bu esa mazkur fanining xususiyatlarini ochib berish bilan bir qatorda, uning ijtimoiy ahamiyatini va dolzarbligini isbot etadi.

"Ma'naviy-ma'rifiy ishlarini tashkil etish metodikasi" fanini o'qitishdan maqsad: talabalarni Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining nazariy asoslariga doir bilimlar bilan qurullanirish.

"Ma'naviy-ma'rifiy ishlarini tashkil etish metodikasi" fanining vazifasi: talabalarni Kadrlar tayyorlash Milliy dasturi asosida o'quvchilarni g'oyaviy-makruraviy tarbiyalash va ta'limni samarali tashkil etishga o'rgatish, pedagogik faoliyatni to'la ang'lay olish qobiliyatini shakllantirish, pedagogik faoliyatni tashkil etishda innovatsion yo'nalishlarni o'rganishdan iborat.

2. “Ma’naviyatshunoslik”, “Davlat va huquq nazariyasi” va “Ma’naviy va ma’rifiy ishlarini tashkil etish metodikasi” fanlari bo’yicha o’tkaziladigan yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi yozma ishlarini

BAHOLASH MEZONI

“Ma’naviyatshunoslik”, “Davlat va huquq nazariyasi” va “Ma’naviy va ma’rifiy ishlarini tashkil etish metodikasi” ixtisoslik fanlaridan bakalavriat yo’nalishlariga yakuniy davlat attestatsiyasi sinovi yozma usulda o’tkaziladi. Har bir variant 4 savoldan iborat. Variantdagi 4 ta savolning har biridan olish mumkin bo’lgan maksimal ball 25 ga teng bo’lib, jami 100 ball to’plash mumkin.

Har bir savolga javob to’g’ri va to’liq yoritilsa, pedagogika nazariyasi va tarixi, umumiy psixologiyaga doir zamonaviy nazariyalarni bilishi, mustaqil, aniq fikrlar asosida muammolarga ijodiy yondashgan holda yoritilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilgan bo’lsa, o’zlashtirish kursatkichi 21.5-25 ball oralig’ida baholanadi.

Savolga to’g’ri javob yozilsa, ilmiy-amaliy jihatdan asosli mantiqli yoritilgan bo’lsa, biroq bugungi ta’lim va tarbiya jarayoni yangilanishlar amaliyoti bilan bog’lashda ayrim noaniqliklarga yo’l quyilgan bo’lsa, o’zlashtirish ko’rsatkichi 21-18 ball oralig’ida baholanadi.

Savolga asosan to’g’ri javob yozilsa, biroq quyilgan masalaning mohiyati, mazmuni, natijalari yuzaki yoritilsa, fikr-mushohada bayonida tarqoqlik kuzatilsa, uzlashtirish kursatkichi 17.5-14 ball oralig’ida baholanadi.

Savolga javoblar noto’g’ri yozilsa, o’quv adabiyotidan so’zma-so’z ko’chirilgan bo’lsa yoki savollarga, umuman, javob yozilmagan bo’lsa, o’zlashtirish ko’rsatkichi 0-13.5 ball oralig’ida baholanadi.

T.r.	Umumiy ball	Baho	Bakalavr talabasining bilim darajasi	Xususiy ball
1	21.5-25	A’lo (86-100)	Qo’yilgan savollar mazmunan aniq yoritilib, siyosiy islohotlar va jarayonlarning mazmun-moxiyati to’liq ochib berilgan. O’zbekistonda ta’lim va tarbiya sohasidagi islohotlar tahlili va ularning amaliy samaralari, natijalari va hayotga tatbiq etilishi bo’yicha mustaqil, ijodiy fikr mavjudligi. Javoblarda mantiqiy yaxlitlikka erishilgan va umumiy xulosalar qilingan. Imlo va stilistik xatolarga yo’l quyilmagan.	7-7.5 5-6.5 1.5-2.5
2	18-21	Yaxshi (71-85)	Javob to’g’ri yozilgan, unda siyosiy bilimlar asosli yoritilgan, ammo sana va sonlarda chalkashliklarga yo’l quyilgan. Javobda talabning mustaqil mushohada yuritish qobiliyati seziladi. Ijodiy yondashuv mavjud. Talaba muammoni tahlil qilish qobiliyati ega.	6-7 5.5-6 3.5-4 3-4
3	14-17.5	Qoniqar li (55-70)	Savolga javobda masalaning mohiyatini tushunilgan, ammo mazmun va natijalar yuzaki yoritilgan. Fikrlar bayonida tarqoqlik kuzatiladi. Javoblarda mantiqiylik tamoyili buzilgan. Tasavvurga ega, lekin tahlil etarli emas.	5-6 4-4.5 3-4 2-3
4	0-13.5 gacha	Qoniqan siz (0-54)	Savol buyicha aniq tasavvurga ega emas. Umuman javob yozilmagan. Noto’g’ri javob va majlumot berilgan. O’quv adabiyotidan aynan so’zma-so’z ko’chirilgan	0-13.5

Din va ma'naviyat

Ma'naviyatning diniy jidzilari. Diniy qadriyatlar va ma'naviyat. Din ma'naviyatning tarkibiy qismi sifatida. Din va ma'naviyatning umumiy va farqli jihatlari. Dinning tarixiy shakllari va mohiyati. Dinning funksiyalari.

Ma'naviyat va axloq

"Axloq" tushunchasining mohiyati. Axloq – ma'naviyat o'zagi. Axloq va uning ma'naviyat tizimidagi o'rni.

San'at sohalari va ma'naviyat

Ma'naviyatning san'at sohalari bilan aloqadorligi. Insonning ruhiy kamolotida musiqa san'ati va uni navqiron avlod ma'naviy kamolotidagi o'rni. Mumtoz musiqa.

Ma'naviyat va adabiyot

Ma'naviyat va adabiyot aloqadorligining kadimiyligi. Yozma va og'zaki adabiyot. Xalk og'zaki ijodiyot namunalarida ma'naviy qadriyatlar.

Umuminsoniy qadriyatlar va milliy ma'naviyatimiz uyg'unligi

Umuminsoniy qadriyatlar. Milliy ma'naviy fazilatlarining umuminsoniy qadriyatlar bilan bog'liqligi. Milliy ma'naviyatimizning teran tomirlari.

Milliy ma'naviyatimizning takomil bosqichlari va ma'rifat yo'llari

Jahon madaniyati va milliy ma'naviyatimiz rivojining o'zaro nisballari. Turli mintaqada madaniyatlarining o'zaro munosabatlari. Mintaqa madaniyatlarida din va ma'naviyat nisbati.

Ibtidoiy jamoa davrida ilk ma'naviyat unsurlarining shakllanishi

Insoniyat paydo bulishining qadimgi o'choqlari. Boshariyat tarixi va ma'naviyat. Markaziy Osiyo. xususan. O'zbekiston hududidagi ibtidoiy manzilgo'harlar.

Qadimgi og'zaki adabiy yodgorliklar va Turkiy toshbitiklar ma'naviyati

Qahramonlik eposlarida Vataparvarlik, mehr-sadogat, do'stlik, yovuzlikka va bosqinchilarga qarshi kurash. "To'maris", "Shiroq", "Zarina va Suriangiya" va "Afrosiyob", "Rustam", "Siyovush", "Go'ro'g'li", "Alpomish" imso'llari.

Islom mintaqada madaniyatining shakllanishi, sunna bosqichi

"Sunna"ning mohiyati. Islom mintaqada madaniyatida sunnaning ahamiyati. Sunna ma'naviyatining o'zak mohiyati. Hadislar Islom dimida Kur'ondan keyingi muqaddas manba.

Islom ma'rifatchiligi bosqichi

Maniqiy tafakkur ehivoji. Islom ma'rifatchiligi va ratsional tafakkur rivoji. "Ratsional" va "irratsional" tafakkur tushunchalarining mohiyati. Kaon ilmining rivojlanishi va Moturdiy merosining ahamiyati.

Milliy ma'naviyatimiz takomilida Amir Temur va temuriylar sulolasi davri ma'naviy va ma'rifiy merosini o'rni

Amir Temur buyuk davlat arbobi va yuksak ma'naviyat sohibi. "Temur tuzuklari" ma'naviyati. "Kuch adolatida" g'oyasining mohiyati. Sohibqironning ilmu fan, madaniyat, bunyodkorlik, din va ma'naviyat rivojiga yo'l ochgani.

Alisher Navoiy ma'naviy olami va yangi davr o'zbek millati ma'naviy qiyofasining shakllanishi

Mintaqa madaniyatida turkiy she'riyatning rivoji. Alisher Navoiy ma'naviyati. "Badoyi' ul-bidoya"da tavihid g'oyasi. Hamsachilik an'analarining shakllanishi.

Islom mintaqada madaniyatning Yevropaga ta'siri

Islom mintaqada madaniyatining Yevropaga ta'siri va yutuqlarining ommalashuvi bosqichi. Yevropa Uyg'onishi va Sharq madaniyatiga e'tiborning kuchayishi. Islom va Reformatsiya. Yevropa ma'rifatchiligida ilm va imon ziddiyati.

Milliy ma'naviyatimizning Yangi davr Yevropa madaniyati bilan bevosita to'qnashuvi

Sharq xalqlari ijtimoiy-siyosiy hayotidagi tanazzul, uning sabablari va oqibatlari. Yangi davr Yevropa madaniyati elementlari kirib kelishi. Chor Rossiyasi hukmdorligi va bolshevikizm qatag'onlari sharoitida milliy ma'naviyatimiz ahvoli.

Milliy uyg'onish va jadidchilik ma'naviyati

Milliy uyg'onish va Yangi davr ma'rifatchiligi. Jadidchilikning vujudga kelishi. Jadidchilik harakatining asosiy mohiyati. Turkistonda jadidlar harakatining shakllanishi uch bosqichi.

Mustaqillik davri ma'naviyati

Mustaqillik va ma'naviyat. Ma'naviyat va millat tarbiyasi. Davlatimiz siyosatida ma'naviyat masalalariga alohida g'amxo'rlik. Bosh ma'naviy qadriyatlarimiz.

Shaxs ma'naviy fazilatlari

Kamtarlik, yumsuhoqlik, saxovat, odob-andisha, sham-hayo, or-nomus, oriyat. Iymon-shaxs ma'naviy fazilatining asosiy belgisi. Inson iymonligining mezonlari.

Oila ma'naviyati

Oila ma'naviy muhiti. Shaxs, oila, jamiyat. Oila qurish mas'uliyati. Oilada er kishining mavkei. Ayol – oilaning asosi. Ota-onaning farzand oldidagi burchi.

Globallasuv va axborotlashuv sharoitida ma'naviyat

Globallasuv va axborotlashuv jarayonlarida ma'naviyat ahamiyatini oshib borishi. Ma'naviyat va ma'naviyatsizlik. Ma'naviyatga tahdidlarni turli ko'rinishlari.

Inson qalbiga yo'l

Inson qalbiga yo'l avvalo ta'lim-tarbiyadan boshlanishi. Bu borida ma'buot, ommaviy axborot vositalari va badiiy adabiyot, san'at sohalarini o'rni.

Yosh avlodni ma'naviy jasorat ruhida tarbiyalash

Eng buyuk jasorat – ma'naviy jasorat ekanligi. Yosh avlodni ma'naviy jasorat ruhida tarbiyalash omillari va milliy ma'naviyatimiz an'analarga sadoqatni mustakamlash. Ma'naviy jasorat sohbolari ezigulik va ma'rifat yo'lida doimo odamlarga ibrat ekanligi.

2.09. "DAVLAT VA HUQUQ NAZARIYASI" FANI

"Davlat va huquq nazariyasi" predmetining o'ziga xos xususiyatlari

Davlat-huquqiy hodisalarning paydo bo'lishi, rivojlanishi va o'zgarishi qonuniyatlari, fanning ijtimoiy-gumanitar fanlar bilan aloqasi. Davlat va huquq nazariyasining yuridik fanlar tizimidagi o'rni. Davlat va huquq nazariyasi tomonidan davlat-huquqiy hodisalarni o'rganish metodlari va tamoyillari.

Jamiyat, davlat va huquq

Jamiyat tushunchasi, jamiyat va davlatning farqlanishi. Davlat jamiyatning mavjud bo'lishining bir shakli sifatida, uning belgilari. Ijtimoiy munosabatlarni tartibga soluvchi sifatida huquqning paydo bo'lish sabablari. Huquqning xarakterli xususiyatlari, uning ibtidoiy jamoadagi ijtimoiy normalardan farqi. Davlat va huquqni paydo bo'lishi haqidagi nazariyalar.

Davlat nazariyasi

Davlat tushunchasi, belgilari va mohiyati. Davlat tiplari tushunchasi. Davlat tipologiyasi. Islom davlat-huquqiy kontseptsiyasi. Davlat funksiyalari tushunchasi. Davlat funksiyasi va vazifasini o'zaro aloqasi. Davlat funksiyalarini tasniflash. Turli tipli davlatlar funksiyalarining umumiy va maxsus xususiyatlari. Davlatning shakllari tushunchasi, uning tarkibiy elementlari. Davlat shakllarining turlari. Davlat shakllarining rivojlanishi va o'zgarishiga ta'sir etuvchi omillar. Davlat boshqaruv shakllari: respublika (parlamentlik, prezidentlik va aralash) va monarxiya (mutloq, cheklangan). Davlatning tuzilish shakllari. Davlat tuzilishining unitar, federativ va konfederativ shakllari. Davlat tuzilish shakllarini o'zgarishiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar. Davlat mexanizmi: tushunchasi, tarkibiy qismlari. Davlat organlari tizimi: tushunchasi, tasniflanishi, hokimiyatlar bo'linishi printsipi: nazariya va amaliyot. Davlat hokimiyati organlari: yuqori, mahalliy. Davlat boshqaruv organlari. Ijtimoiy munosabatlar tushunchasi. Ijtimoiy munosabatlarni normativ tartibga solish ob'ektiv zaruriyadir. Ijtimoiy normalar tizimi. Odat, diniy, axloqiy, yuridik normalar, jamoat tashkilotlari qoidalari va boshqa ijtimoiy normalarning tartibga soluvchi funksiyalari.

Huquq nazariyasi

Huquq-ijtimoiy munosabatlarni normativ tartibga solishning turi sifatida. Huquq tushunchasi, mohiyati, belgilari, printsiplari, uning ta'rifi. Huquqning tartibga solinishi. Huquq va davlat o'zaro munosabatida, huquqiy munosabat tushunchasi, belgilari va turlari. Huquqiy munosabat-ijtimoiy munosabatning muhim turi sifatida. Huquqiy munosabat tarkibi: sub'yekt, ob'yekt, ob'yektiv huquq va yuridik majburiyatlar. Huquq sub'ektlari tushunchasi va turlari. Huquqiy munosabat ob'yektlari: tushunchasi va turlari. Yuridik faktlar, huquqiy munosabatning paydo bo'lishi, o'zgarishi va tugatilishi asosi sifatida: tushunchasi va tasniflanishi.

Huquqiy ong va huquqiy madaniyat. Huquqiy ong tushunchasi, tarkibiy qismlari, tizimi. Huquqiy ong – huquqni rivojlantirish, mustakamlash va amal qilish omili sifatida. Huquqiy ongning tuzilishi. Huquqiy psixologiya va huquqiy ma'kura. Huquqiy ongning turlari va darajalari. Huquqiy ong va huquqiy madaniyat.

Huquq shakllari(manbalari). Huquq shakllari (manbalari) tushunchasi. Huquq shakllarining turlari.

Huquq ijodkorligi. huquq ijodkorligi – huquq yaratishning murakkab jarayoni sifatida. Huquq yaratish tushunchasi va metodlarni tasniflanishi. Huquq yaratish metodlarining turlari. Huquq yaratishning o'z-o'zidan va ongli-rejali usullari. Ikki palatali parlament sharoitida huquq ijodkorligi jarayonini shakllantirish.

Huquq tizimi. huquq tizimi: tushunchasi, tarkibining ob'ektiv xarakteri. huquq tizimini sohalarga ajratish, asoslari. Huquq sohasi va huquq instituti tushunchalari. Huquq normalari tushunchasi. Huquqiy normaning boshqa ijtimoiy normalardan va individual huquqiy buyruqlardan farqlovchi belgilari. Huquq normalarining tuzilishi. Huquq normalarining turlari. Huquq normalarini tasniflashni ilmiy-amaliy ahamiyati. Huquq normalarini turlarga ajratish asoslari. Huquqni tadbiiq etish va huquq normalarini sharhlash. Yuridik amaliyot.

Huquq va xulq. Huquqiy xulq tushunchasi. Huquqiy xulq turlari. Huquqbuzarlik tushunchasi va belgilari. Huquqbuzarlikning yuridik tarkibi. Huquqbuzarlik sub'ekti va ob'ekti, sub'ektiv va ob'ektiv tomoni. Huquqbuzarlik turlari. Yuridik javobgarlik: tushunchasi, belgisi, turlari.

Qonuniylik va huquqiy-tartibot. Xozirgi zamon huquqiy tizimlari va o'ljalari. Xozirgi zamoning asosiy huquqiy tizimlari tushunchasi, tasniflanishi. Ularni o'zaro munosabati, xususiyatlari, o'xshashlik va farqlari. Huquqiy tizimlarni huquq o'ljalarga ajratish omillari. Davlat va huquqning rivojlanishi istiqbollari va yo'llari.

3.01. "MA'NAViy-MA'RIFIY ISHLAR VA UNI TASHKIL ETISH METODIKASI" FANI

Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maqsadi va vazifalari

Fanni o'qitishning o'z oldiga qo'ygan maqsad va vazifalari. Inson shaxsining takomillashuvi. Ajdodlar namunasi. Respublikamizdagi ma'naviy-ma'rifiy islohotlar. Milliy va umuminsoniy qadriyatlarini o'rganish va e'zozlash. Buyuk bobolarimiz nomlarining tiklanishi. Alisher Navoiy, Amir Temur, Ahmad Yassaviy, So'fi Ollayor va boshqalar. Sho'ro davri qatag'onlari qurbonlari nomlarining tiklanishi.

Ma'naviy-ma'rifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar

O'tish davri qiyinchiliklari. Moddiy boylikka intilish, ma'naviy boylikka e'tiborsizlik. Yoshlarning chet elga chiqishi. O'tish davri vazifalari. Ma'naviy-ahloqiy muhitni sog'lomlashtirish. Ta'lim tarbiyaning uzluksizligi.

Uzluksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarining roli

Ta'limning insonparvarlashuvi, huquqiy demokratik davlat qurish jarayoni va kadrlar tarbiyasi. O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Karimov asarlarida ushbu masalaga e'tibor. Uzluksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishning asosiy maqsadi tamoyillari. Ma'naviy-ruhiy, badiiy-estetik tarbiyaga e'tibor.

Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi

Mustaqillikdan so'ng ma'naviy-ma'rifiy islohotlar bo'yicha yangi davrning boshlanishi. Milliy davlatchilik poydevorini yaratish. Davlat islohotlarning bosh tashabbuskori. Istiqlol tufayli odamlar ongi va dunyoqarashida yangilanishning boshlanishi.

Respublika Ma'naviyat va ma'rifat kengashining tashkili etilishi va faoliyati

Respublika Ma'naviyat va ma'rifat jamoatchilik kengashining tashkili etilishi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Respublika Ma'naviyat va ma'rifat" kengashini vo'llab-quvvatlash to'g'risidagi Farnoni va undan kelib chiqadigan vazifalar. Huquqiy va me'yoriy hujjatlar tahlili. Ma'naviyat va ma'rifat xonalari va ularni tashkili etish. Umuqxalq bayramlari va ularni nishonlash.

Hozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlar va unga qo'yilayotgan talablar

Hozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlarining ahyoli va unga qo'yilayotgan talablar. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Milliy g'oya targ'iboti va ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish to'g'risida"gi qarori va undan kelib chiqadigan vazifalar.

Ma'naviy-ma'rifiy ishlarini tashkili etish metodikasi

Ma'naviy-ma'rifiy ishlar rejasini ishlab chiqish. Mustaqillik darslari. Mustaqillik kunini nishonlash. O'qituvchi va murabbiylar kuni. Vatan himoyachilari kuni. Bayramlar. Navro'z. Vatan tuyg'usi. O'quvchi-talabalarda mustaqillik tafakkuri va huquqiy madaniyatni shakllantirish.

4. FOYDALANILADIGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

4.1. RAHBARIY ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T. "O'zbekiston". 2023 yil.
2. I.A.Karimov. Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch. T. 2008 yil.
3. SH.M.Mirziyoyev "Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'tarimiz" / – Toshkent : O'zbekiston, 2017
4. SH.M.Mirziyoyev. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2018 yil 28 dekabr.
5. SH.M.Mirziyoyev. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 2020 yil 24 yanvar.
6. Shavkat Mirziyoyev. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. T., "O'zbekiston", 2018.
7. SH.M.Mirziyoyev. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. T., "O'zbekiston", 2018
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nuq / Toshkent: «O'zbekiston», 2016.
9. SH.M.Mirziyoyev Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intuzom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016 yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza. 2017 yil 14 yanvar. - Toshkent: «O'zbekiston», 2017.

4.2. ASOSIY ADABIYOTLAR:

1. Imomnazarov M. Milliy ma'naviyatimiz asoslari. -T.: O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati, 2006. -448 b
2. Ma'naviyat yulduzlari. -T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi. 2001. - 408 b.
3. Oranurolov S., Ramatov J., Xusanov S. Ma'naviyat asoslari. O'quv qo'llanma.-T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi. 2002. -213 b.
4. Umarov E., Abdullayev M. Ma'naviyat asoslari. O'quv qo'llanma. -T: SHarq, 2005. 128 b.
5. Huquqshunoslik. Toshkent, A. Qodiriy nomidagi nashriyot, 2002 yil.
6. Forobiy, Fozil odamlar shahri. T., 1993.
7. Temur tuzuklari. T., 1996.
8. Nikkolo Makiavelli. Gosudar. M., 1990.
9. Gobbs. Sochinimey v 2-x tomax. M., 1992.
10. A.Zamxo'jayev A. A.. O'zbekistan Respublikasi davlat mustaqilligining huquqiy asoslari. T., 1993.
11. Boboyev H., Amir Temur va uning qarashlari. T., 1992.
12. Davlat va ququq nazariyasi (mas'ul muharrirlar: H.B. Boboyev, H.T.Odilqoriyev). T., 2000.

13. Islomov Z., Davlat va huquq: umumnazarîy masalalar. 2000.
14. Saidov A., Tojixonov U., Davlat va Huquq nazariyasi [2 jildli]. 1-jild. Davlat nazariyasi. T., 2001.
15. Istorîya politicheskîy i pravovîx ucheniy, M., 1996.
16. Avesto va uning insoniyat taraqqiyotidagi o'rni. T., 2001.
17. Sagdullayev A., Aminov B., Mavlonov O., Norqulov N., O'zbekiston tarixi: davlat va jamiyat taraqqiyoti. 1-qism. T., 2000.
18. Ziyov A., O'zbek davlatchiligi tarixi (eng qadimgi davrdan Rossiya bosqiniga qadar). T., 2000; O'zbekiston davlatchiligi tarixi ocherklari, T., 2001.
19. "Fugurotlarning murojaatlari to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining 1994 yil 6 may qonuni // O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining Axborotnomasi - 1994. № 5.
20. "Fugurotlarning murojaatlari to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining 1994 yil 6 may qonuni // O'zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining Axborotnomasi - 2003. № 1.35 bet.
21. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi to'g'risida O'zbekiston Respublikasining Qonuni (yangi tahriri). O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami. 2003. №20.
22. "O'zbekiston Respublikasi Prezidenti saylovi to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining Qonuni // O'zbekiston Respublikasining Oliy Kengashining Axborotnomasi. 1992. 1 - son, 27 - modda.
23. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti faoliyatining asosiy kafolatlari O'zbekiston Respublikasining Qonuni // Oliy Majlis Axborotnomasi. 2003. № 3-4.
24. Husanov O. O'zbekiston Respublikasi davlat organlari. T. 1996.
25. Choriyorov U. O'zbekiston Respublikasi ijroiya hokimiyatining oliy idoralari // O'zbekiston Respublikasi - mustaqil davlat. T. 1995., 112 - 127 betlar.
26. Tixomirov YU. A. Kurs administrativnogo prava i protsesssa. M. 1998.
27. "Normativ - huquqiy hujjatlar to'g'risida" O'zbekiston Respublikasining 14 dekabr Qonuni. Xalq so'zi. 2021 yil 20 aprel.
28. O'zbekiston Respublikasining davlat organlari. T. 1996 yil.
29. O'zbekiston Respublikasining ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksi. T. 2010 y.
30. O'zbekiston Respublikasining ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksiga sharhlar. T. 2012 yil.
31. Musulimova O. Ma'naviy qadriyatlar va yoshlar tarbiyasi. T. 1996 yil.
32. Ortiqov N. Ma'naviyat: milliy va umuminsoniy qadriyatlar. T. "O'zbekiston", 1997 y.
33. Kaykovus. Qobusnoma. T. "O'qituvchi", 1986 yil.
34. Ma'naviyat - mas'ullik. T. 1996 yil.
35. Ochinov S. Mustaqillik ma'naviyati va tarbiya asoslari. T. 1997 yil.
36. Sofihazarov I. Bozor iqtisodiyoti va shaxs kamoloti. T. 1996 yil.
37. Sultonmurod O. Naqshband va Navoiy. T. "O'qituvchi", 1996 yil.
38. Tulenov Sh. Qadriyatlar falsafasi. T. "O'qituvchi", 1998 yil.
39. Tulenov Sh., G'ofurov Z. Mustaqillik va milliy tiklanish. T. 1995 yil.
40. Usmonov M. Donishmandlar odob - axloq haqida. T. "Fan", 1996 yil.
41. Usmonov M. Yaxshi fazilat - insonga ziyinat. T. "O'zbekiston", 1992 yil.
42. Farobiy. Fozil odamlar shahri. T. 1991 yil.

43. Xayrullayev M. Uyg'onish davri va sharq mutafakkirlari. T. "O'zbekiston", 1991 yil.
44. Yusuf Xos Xojib. Qutadg'u bilig. T. 1990 yil.
45. Yusupov E. Inson kamolotining ma'naviy asoslari. T. "Universitet", 1998 yil.
46. O'zbekiston: qaramlik va mustaqillik yillarida. T. "O'qituvchi", 1996 yil.
47. Erkeyev. Ma'naviyat - millat nishoni. T. "Ma'naviyat", 1997 yil.
48. J. Rumiy. Ma'naviy masnaviy. T. "Ma'naviyat", 1999 yil.
49. Hasanov A.H. Milliy ma'naviyat va barkamol avlod tarbiyasi. Buxoro, 1999 yil.
50. G'afurov T. SHarq javohirlari. T. "Ma'naviyat", 2000 yil.
51. Ergashev K. Yoshlarning ma'naviy tarbiyasi. T. 1999 yil.
52. Bobomurodov A. Islom odobi va madaniyati. T. "CHO'IPON", 1995 yil.
53. Temur tuzuklari. T. 1991 yil.
54. N. Kubro. T. 1995 yil.

4.3. QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR:

1. Abbosxujayev O. Mustakillik nega muqaddas. -T.: O'zbekiston. 2004.
2. Abu Abdulloh Muhammad ibn Ismoil al-Buxoriy. Hadis. 1-4 jildlar. -T.: Qomuslar Bosh tahririyati. 1997.
3. Abilov U. Milliy g'oya va ma'naviy omillar. -T.: 1999.
4. Avesto: Yasht kitob. -T.: SHarq. 2001. -128 b.
5. Aynatov Ch., Shoxonov M. Cho'qqida qolgan ovchining oxir-zori. T.: Sharq, 1998.
6. Alisher Navoiy. Mukammal asarlar to'plami 20 tomlik. -T.: A.Navoiy nomidagi Til va adabiyot instituti. 1997-2003 y-y.
7. Ashurov A. "Avesto"dan meros marosimlar. -T.: A.Qodiriy nomidagi xalq merosi nashriyoti. 2001.
8. Begmatov A. Ma'naviyat falsafasi. -T.: Sharq, 2000.
9. Bekmurodov M. O'zbek mentaliteti. -T.: "Yangi asr avlodi", 2004.
10. BERNIY. Qadimgi xalqlardan qolgan yodgorliklar // Tanlangan asarlar 1-tom. - T.Fan, 1968.
11. Boliyev A. Rahbar ma'naviyati. -T.: Ma'naviyat. 2002.
12. Goyibazarov Sh. Ommaviy madaniyat. -T.: O'zbekiston. 2012. -240 b.
13. Goyibov N. Amir Temur davri ma'naviyati. -T.: Adabiyot va san'at. 2001.
14. Gumilov H. Qadimgi turklar. -T.: O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi "Fan", 2007.
15. Jabborov I. O'zbeklar: tumush tarzi va madaniyati. -T.: O'qituvchi. 2003.
16. Jaloliddin Rumiy. Masnaviyi ma'naviy. -T.: 2004.
17. Jurayev M., Narzikulova M. Mif, folklor va adabiyot. - T.: Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi nashriyoti. 2006.
18. Ziyov X. Istiqlol-ma'naviyat negizi. -T.: Ma'naviyat. 1999.
19. Ibrohim A. Millat ovozi. -T.: SHarq. 2002. -240 b.
20. Ibrohimov A., Sultonov X., Jurayev N. Vatan tuyg'usi. - T.: O'zbekiston. 1996.
21. Imomnazarov M. Milliy ma'naviyatimiz nazariyasiga chizgilar. -T.: Sharq. 1998.

4.4. Elektron ta'lim resurslari:

www.tdpu.uz
www.pedagog.uz
www.Ziyoue.uz
www.Edu.uz
tdpu-INTRANET.Ped
<http://books.google.co.uz/books/S.K.Mangal>
www.chilidpsy.ru
www.flogiston.ru
www-psychology.uz
www.psychology.net.ru
www-psy.catalog.ru

5. 2023/2024 o'quv yilida ixtisoslik fanlaridan yakuniy davlat attestatsiyasi savollari

1. "Averoizn" ta'limotining ma'naviy asoslarini izohlang
2. Ibn Xaldun qarashlarida ma'naviyat masalalarini sharhlab bering
3. Ibn Rushdning ma'naviyat rifiy qarashlarini yoritib bering
4. Mirzo Bedil merosining Markaziy Osiyo xalqlari ma'naviyatiga ta'sirini sharhlang
5. Milliy uyg'onish va ma'rifatchilik harakatining ma'naviy asoslari
6. Ahmad Donishning ma'naviy qarashlarini izohlab bering
7. Jadidchilikning vujudga kelishining asosiy omillari
8. Behbudiy - buyuk dramaturg va ma'rifat sohibi
9. Milliy uyg'onish va yangi ma'rifatchilik harakatining ma'naviyat rifiy jihatlari
10. Jadidchilik harakatining va uning umumxalq ma'naviyatini ko'tarishdagi roli
11. Munavvarqori Abdurashidxonovning ta'lim berishni isloh qilish g'oyalari
12. A. Avloniyarning milliy ma'naviyatimizni ko'tarishdagi roli
13. Fitrati ijodida oila ma'naviyat masalalari
14. Chor Rossiyasining O'rta Osiyoda olib borgan mustamlakachilik siyosatida ma'naviyat tanazzuli
15. Sho'rolar davrida ma'naviyatga munosabat va uning salbiy oqibatlari
16. Mustaqillik yillarida ma'naviyat rivojining huquqiy asoslari
17. O'zbek madaniyati YUNESKOning moddiy va nomoddiy madaniyati ro'yxatidagi o'rni
18. Inson olamining ma'naviy va moddiy jihatlari
19. Qadr va qadriyat tushunchasining ma'naviy asoslari
20. Ma'naviyatda qadr muammosi va uning iqtisod va siyosatda akslanishi
21. Qadr tushunchasining siyosatdagi aks etishini izohlab bering
22. Harakatlar strategiyasi doirasida ajdodlarimiz ma'naviy merosiga munosabatning tubdan yangilanishi
23. Harakatlar strategiyasi doirasida diniy qadriyatlarga munosabatning tubdan yangilanishi
24. Harakatlar strategiyasi doirasida amalga oshirilayotgan ma'naviy yangilanishlar
25. Milliy o'zlikni anglash va uning ma'naviy jihatlari
26. Komil inson va uning Sharqona fazilatlari
27. Mamlakatimizda ma'naviy barkamol insonni tarbiyalashning ma'naviy-huquqiy kafollari
28. Vatan tuyg'usi va fuqarolik mas'uliyati
29. Vatan dog'ri tushirish-uni sotish degan so'z
30. Insonparvarlik - shaxs ma'naviy qiyofasi mezon
31. Millatlararo totuvlikni ta'minlash-yuksak ma'naviyat belgisi
32. Huquqiy savodxonlik - ma'naviy etuklik mezon (konsepsiya asosida)
33. Jamiyada huquqiy madaniyatni yuksaltirish konsepsiyasining ma'naviy asoslari
34. Huquqiy inqilab ma'naviyatistik belgisi
35. Demokratianing ma'naviyat rifiy jihatlarni izohlab bering
36. Diniy va dunyoviy iymon, ularning ma'naviy jihatlari
37. SHaxs ma'naviyatini shakllantirishda ota-ona mas'uliyati
38. O'zbek oilasining milliy va diniy asoslarini sharhlab bering
39. O'zining festiologik funksiyasining ma'naviy jihatlarni izohlang
40. Adabiyot va san'at - shaxs ma'naviyatini shakllantirish va rivojlantirishning muhim vositasi
41. San'at - shaxs ma'naviyatini shakllantirish va rivojlantirishning muhim vositasi
42. Milliy ma'naviyatimiz an'analarda tabiat va inson uyg'unligi
43. Milliy ma'naviyat va ekologik qadriyatlar uyg'unligi
44. Insonning tabiat oldidagi mas'uliyati.
45. Ekologik muammolarning hal etilishida ma'naviyat ommi
46. O'zbek oilasida er kishining milliy va diniy ma'naviyatlari
47. Ayol - oilaning asosi, uning huquqiy kafollari
48. Ota - onaning farzand oldidagi burchi, uning diniy va milliy jihatlarni sharhlang
49. Sog'lom avlod - jamiyat taraqqiyotining hal qiluvchi omili, uning huquqiy kafollari
50. Oila konsepsiyasining ma'naviyat rifiy asoslari
51. Oliyaviy burch va mas'uliyatning ijtimoiy va ma'naviy asoslari
52. Jamoatchilik fikrining oliyaviy hayot va yoshlar tarbiyasiga ta'siri, uning huquqiy kafollari
53. Adolat - yuksak ma'naviyat mezon sifatida
54. Milliy ma'naviyatimizda xalq hokimiyatidagiga munosabat
55. Bozor iqtisodida adolatning o'rni
56. Bozor va ma'naviyatning uyg'unligi
57. Ma'naviy merosimizda bozor iqtisodiga munosabat
58. Tadbirkorning ma'naviy olamini izohlang
59. Af-buyuk insonparvarlik namunasi
60. Zamonaviy rahbarning ma'naviy qiyofasi
61. "Milliy tiklanishdan - milliy yuksalish sari" konsepsiyasi qabul qilinishining ma'naviy zaruriyati
62. O'zbekiston taraqqiyotining yangi bosqichida milliy g'oyani rivojlantirish konsepsiyasi
63. Milliy yuksalish g'oyasining asosiy vazifalari va tamoyillari

64. Milliy yuksalish g'oyasining asosiy tushunchalarini sharhlang: Yagona Vatan tuyg'usi, Adolat - qonun ustuvorligida, Xalq roziligi, Jaholatga qarshi ma'rifat, Innovatsion taraqqiyot
65. Yoshlarga oid davlat siyosati samaradorligini oshirishning ma'naviy asoslari
66. "Yoshlar – kelajagimiz" Davlat dasturining ma'naviy-huquqiy asoslarini sharhlang
67. O'zbekiston Respublikasida milliy madaniyatni yanada rivojlantirish konsepsiyasining ma'naviy-ma'rifiy asoslari
68. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarorining mohiyatini sharhlang
69. "Xotin-qizlarni tazyiq va zo'ravonlikdan himoya qilish to'g'risida"gi Qonunning ma'naviy-ma'rifiy asoslari
70. Uzlaksiz ma'naviy tarbiya konsepsiyasining ma'naviy jihatlari
71. Maktabgacha ta'lim va tarbiya to'g'risidagi qonunning ma'naviy jihatlari
72. Xotin-qizlar va erkaklar uchun teng huquq hamda imkoniyatlar kafolatlari to'g'risidagi qonunning ma'naviy ahamiyatini sharhlang
73. Mehsnatlik to'g'risidagi qonunning ma'naviy jihati yoritib bering
74. Ilim-fan va ilmiy faoliyat to'g'risidagi qonunning ma'naviy ahamiyati
75. O'zbekiston Respublikasida milliy-madaniyatni yanada rivojlantirish konsepsiyasini ma'naviyatimiz rivojida tutgan o'rni
76. Jamiyatda huquqiy madaniyatni yuksaltirish konsepsiyasining ma'naviy jihatlariini sharhlab bering
77. Xalqaro baxshchilik san'ati festivalining ma'naviyatimizni yuksaltirishdagi roli
78. Xalqaro hunarmandchilik festivalining xalq ma'naviyatini yuksaltirishdagi roli
79. "Sharq taronalari" xalqaro musika festivali-yuksak ma'naviyat mezoni
80. Shavkat Mirziyoyev: O'zbek tili xalqimiz uchun milliy o'zligimiz va mustaqil davlatchilik imsoli, bebaho ma'naviy boylik, buyuk qadriyatdir (21 - oktyabr 2019-yil) nutqining ma'naviy-ma'rifiy jihatlariini izohlang
81. Shavkat Mirziyoyev: Deputatning qalbi, vijdoni uyg' oq bo'lsa, vazirlar ham, hukumat ham uyg' oq bo'ladi (20 yanvar 2020 yil) nutqining ma'naviy-ma'rifiy jihatlariini izohlang
82. Adiblar xiyoboni - yosh avlodning madaniy-ma'rifiy saviyasini yuksaltirish maskani
83. Shavkat Mirziyoyev: 2020 yil yoshlarga oid davlat siyosatida tub burilish yili bo'ladi (2019 yil 27-dekabr kuni Muhammad al-Xorazmiy nomidagi maktabda yoshlar bilan uchrashuv)
84. O'zbekiston san'at muzeyini rivojlantirishning yangi konsepsiyasining taqdim etilishi
85. Shavkat Mirziyoyev: Islom sivilizatsiyasi markazi asrlar davomida xalqimizga xizmat qiladi
86. Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi-ma'naviyat va ma'rifat markazi
87. Davlatimiz rahbari ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha 5 ta muhim tashabbusni ilgari surishlarining ahamiyati
88. Prezident yoshlar ma'naviyatini yuksaltirish, ularning bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etish bo'yicha 5 ta muhim tashabbusni ilgari surishlarini izohlang
89. Beshita tashabbus bo'yicha dasturlar yoshlar va xotin-qizlar manfaatlarini qamrab olishi

90. Shavkat Mirziyoyev tomonlaridan ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha ilgari surilgan 5 ta muhim tashabbusning Birinchi tashabbusini izohlang
91. Shavkat Mirziyoyev tomonlaridan ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha ilgari surilgan 5 ta muhim tashabbusning Ikkinchi tashabbusini izohlang
92. Shavkat Mirziyoyev tomonlaridan ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha ilgari surilgan 5 ta muhim tashabbusning Uchinchi tashabbusini izohlang
93. Shavkat Mirziyoyev tomonlaridan ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha ilgari surilgan 5 ta muhim tashabbusning To'rtinchi tashabbusini izohlang
94. Shavkat Mirziyoyev tomonlaridan ijtimoiy, ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi ishlarni yangi tizim asosida yo'lga qo'yish bo'yicha ilgari surilgan 5 ta muhim tashabbusning Beshinchi tashabbusini izohlang
95. "Xalq davlat organlariga emas, davlat organlari xalqqa xizmat qilishi kerak" degan fikrni ma'naviy jihatlariini yoritib bering
96. "Inson manfaatlari hamma narsadan ulug'" degan fikrni ma'naviy jihatlariini izohlang
97. "Xalq boy bo'lsa, davlat ham boy va qudratli bo'ladi" degan fikrni ma'naviy jihatlariini sharhlang
98. "Xalq bizdan rozi bo'lsa, ishimizda unum va baraka bo'ladi" degan fikrni ma'naviy jihatlariini yoritib bering
99. "Adolat-qonun ustuvorligida" degan fikrni ma'naviy jihatlariini asoslab bering
100. "Ma'naviyat bo'lmagan joyda hech qachon adolat bo'lmaydi" degan fikrni ma'naviy jihatlariini tahlil eting
101. "Insonlarning dardu tashvishlarini o'ylab yashash-odamij fikrning eng oliy mezonidir" degan fikrni ma'naviy asoslarini yoriting
102. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2020 yil 24 yanvardagi Oliy Majlisga qilgan Murojaatnomalaridagi ma'naviy-ma'rifiy sohalaridagi dolzarb masalalar
103. Ma'muriy javobgarlik yoshini aniqlang?
104. Ma'muriy huquq normalari qanday qismlarga bo'linadi?
105. O'zbekiston Respublikasining barcha jiro etuvchi hokimiyat tizimiga kim rahbarlik qiladi?
106. Vakolat nima?
107. Qanday yoshdagi ma'muriy huquqbuzarlar ishini voyaga etmaganlar ishlari bo'yicha komissiyalar ko'rib chiqadi?
108. Ma'muriy jazo turlari nechta?
109. Har bir nojuy'a hatti-harakat uchun nechta intuzomiy jazo qo'llanishi mumkin?
110. Huquq nima?
111. Huquqning asosiy vazifasi nimadan iborat?
112. Qanday tizimda O'zbekistonda davlat hokimiyati tashkil etilgan?
113. Oliy yuridik kuchga ega bulgan normativ-huquqiy hujjatiini belgilang?
114. Huquqbuzarlikning asosiy belgilari?
115. Huquq normasi tuzilishiga ko'ra qanday tankliyb qismlardan tashkil topgan?

116. Huquq normalari – bu...?
117. Davlat apparati faoliyatining asosiy prinsiplari nimalardan iborat?
118. Davlat boshqaruvi organlarining shakllanish tartibini ko'rsating?
119. Davlat boshqaruvi hujjatini to'xtatib qo'yish va bekor qilinishi uchun nima asos bo'lishi mumkin?
120. Ma'muriy huquqbuzarlikni qayd etuvchi hujjat bu...?
121. Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi ishni yuritishning fakultativ bosqichi bu...?
122. Hokimiyatning bo'linishi nima?
123. Davlat organi nima?
124. Jiro etuvchi hokimiyat organlari nima?
125. Barcha ijtimoiy normalarga xos belgi nima?
126. Davlat majburlov ta'siri ijtimoiy normalarining kaysi turiga xos?
127. Huquq manbaini O'zbekistonda nima tashkil etadi?
128. Oliy yuridik kuchga ega bo'lgan normativ-huquqiy xujjatni ko'rsating?
129. Davlat jazosi me'yorini belgilab beradigan tarkibiy qismini ko'rsating?
130. Elementlarning qaysi biri huquqbuzarning shaxsini anglatadi?
131. Huquq normasi bu...?
132. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qachon qabul kilingan?
133. O'zbekiston fuqarolarining iqtisodiy va ijtimoiy huquqlarini aniqlang?
134. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi nechta bo'lim, nechta bob va nechta muddadan iborat?
135. Jarima – bu...?
136. Ma'muriy huquq normalari qanday qismlarga bo'linadi?
137. Ma'muriy jazo turlari nechta?
138. Ma'muriy qamoqqa olish muddatlari qanday hisoblash orqali amalga oshiriladi?
139. O'zbekiston Respublikasi Ma'muriy javobgarlik tug'risidagi Kodeksi qachondan amalga kiritilgan?
140. Huquqbuzarlik aniqlangan kundan boshlab ma'muriy jazo qo'llanish muddatini aniqlang?
141. Huquqbuzarlikning asosiy belgilari?
142. Jiro etuvchi hokimiyat funksiyalari (mazmuni).
143. Jiro etuvchi hokimiyat apparatining tashkiliy tuzilishi.
144. Davlat hokimiyati tizimida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining o'rni.
145. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti va davlat xizmati.
146. Jiro etuvchi hokimiyat organi tushunchasi va turlari.
147. O'zbekiston Respublikasi hukumati.
148. Jiro etuvchi hokimiyatning markaziy organlari.
149. Jiro etuvchi hokimiyatning mahalliy organlari.
150. Davlat xizmati tushunchasi.
151. Davlat lavozimi.
152. Davlat xizmatchisi.
153. Jiro etuvchi hokimiyat huquqiy hujjatlarining asosiy belgilari.
154. Jiro etuvchi hokimiyat faoliyat tushunchasi va metodlari turlari.
155. Jiro etuvchi hokimiyat faoliyatida ishonitirish va rag'batlantirish.
156. Qonuniylikning tartibi.
157. Qonuniylik kafolatlari tizimi.
158. Jiro etuvchi hokimiyat organlari ustidan prezidentlik nazorati.
159. Jiro etuvchi hokimiyat organlari ustidan qonun chiqaruvchi hokimiyat organlarining nazorati.
160. Umumiy ma'muriy nazorat.
161. Davlat boshqaruvining prinsiplari.
162. Ma'naviy merosdan foydalanishda chalkashliklarga yo'l qo'ymaslikdeganda nimani tushunasiz?
163. Ma'naviy meros o'z davrining mahsullekani g'inbayonecing
164. Umuminsoniy g'adriyatlardan foydalanishqanday tushunasiz.
165. Huquqiy-demokratik davlat qurish jarayoni va kadrlar tarbiyasi.
166. Shavkat Mirziyoyev asarlarida ma'naviyat masalasiga e'tibor.
167. Uzlaksiz ta'lim tarbiya tizimini insonparvarlashtirishning asosiy maqsad va tamoyillari.
168. Ma'naviy-ruhiiy, badiiy-estetik tarbiyaga o'timishda kam e'tibor berilganligi.
169. O'zbekistonning jahonga yuz tutishi.
170. Harakatlarstrategiyasiva bozor munosabatlari talabi.
171. Kadrlar ongi va qalbiga ezigulik g'oyalarini sindirish.
172. Ma'naviy-ma'rifiy jarayonlarning mohiyati va asosiy yo'nalishlari.
173. Ma'naviy tarbiya va uning bosqichma-bosqichligi.
174. Ma'naviyatning eng qadimgi asoslari.
175. Ma'naviy-ma'rifiy jarayonlarning tarkibiy tizimlari.
176. Axloliy qarashlar va axloqiy ta'lim.
177. Diniy qarashlar va diniy ta'lim.
178. Badiiy qarashlar va badiiy ta'lim.
179. Falsafiy qarashlar va falsafiy ta'lim.
180. Huquqiy qarashlar va huquqiy ta'lim.
181. Ilmiy qarashlar va fan.
182. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar rejasini ishlab chiqish.
183. Mustaqillik darslarini tashkilotish. Mustaqillik kunini mishonlash.
184. O'qituvchi va murabbiylar kunitashkili etish.
185. Yatan himoyachilari kunitashkili etish.
186. Bayramlar. Navro'z. Vatan tuyg'usi.
187. O'quvchi - talabalarda mustaqillik tafakkuri va huquqiy madaniyatini shakllantirish.
188. O'qishga ongli munosabat va mas'uliyat hissini tarbiyalash.
189. Natosatlilik va badiiylik asosida tarbiyalash.
190. Tabiat - atrof muhitdan to'g'ri foydalanish va borliqni avaylab - asrash ruhida tarbiyalash.
191. Oilaiviy-maishiy tarbiya.
192. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarini tashkilotish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari
193. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkilotish metodikasi fanining ob'ekti va predmeti.

194. Ma'naviy –ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining maqsadi va vazifalari.
195. Ma'naviy –ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish usullarini o'rganishning zaruriyati va ahamiyati.
196. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar va uni tashkil etish metodikasi fanining predmeti, maqsad va vazifalari
197. Ajdodlar namunasi. Respublikamizdagi ma'naviy-ma'rifiy isloxoilar.
198. Ma'naviy merosdan foydalanishda chalkashliklarga yo'l qo'ymaslik va ularni o'z davrining mahsuli deb tushinish.
199. Umuminsoniy qadriyatlardan foydalanish.
200. Bozor munosabatlari talabi. Kadrlar ongi va qalbga ezigulik g'oyalarni singdirish.
201. Ma'naviy –ma'rifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar
202. Yoshlarning ongi va qalbda kutilgan darajadagi mafkuraviy immunitetni shakllantirishda tarixiy omilning o'rni.
203. Jamiyat va yoshlar.
204. Ma'naviy –ma'rifiy tarbiya, jamiyat va yoshlar
205. Ma'naviy-ahloqiy muhitni sog'lomlashtirish. Ta'lim tarbiyaning uzluksizligi.
206. Oila va mahalla rolini oshirish.
207. Ta'lim tarbiyani dunyoviy tasnida shakllantirish.
208. O'quvchi-o'quvchi munosabatlarida ustoz-shogirdlikni qaror toptirish.
209. Ta'limni jahon andoza (standart)lari darajasiga chiqarish
210. Uzluksiz ta'lim jarayonida ma'naviy-ma'rifiy tarbiya tizimining funksiyalari.
211. Oila, bog'cha, boshlang'ich, umumiy o'rta, o'rta maxsus, kasb-hunar, oliy, aspirantura, malaka oshirish ta'limi, bo'sh vaqtdan unumli foydalanish.
212. Ta'lim tizimini insonparvarlashtirish va ma'naviy-tarbiyaning tashkiliy jihatlari.
213. Yoshlar buyuk davlatning kejaligi
214. Uzluksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarining roli
215. Ta'limning insonparvarlashuvi – davlat siyosatining asosiy tamoyillaridan biri.
216. Ta'limni insonparvarlashtirishda ma'naviyat va ma'rifat.
217. Ta'lim tizimini insonparvarlashtirish bilan bog'liq vazifalar.
218. Uzluksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishda ma'naviy-ma'rifiy ishlarining roli
219. Ta'limning insonparvarlashuvi, huquqiy demokratik davlatqurish, jarayoni va kadrlar tarbiyasi.
220. Shahvat Mirziyoyev asarlarida tarbiya masalasiga e'tibor.
221. Uzluksiz ta'lim tizimini insonparvarlashtirishning asosiy maqsad tamoyillari.
222. Ma'naviy-ruhiiy, badiiy-estetik tarbiyaga e'tibor.
223. Kadrlar ongi va qalbga insonparvarlashtirishni singdirish. Ma'naviy-ahloqiy muhitni sog'lomlashtirish.
224. Insonparvarlashtirish va ta'lim turlari.
225. Ma'naviy-ahloqiy muhitni sog'lomlashtirish.
226. Ta'lim-tarbiyaning uzluksizligi, oila va mahalla rolini oshirish.
227. Ta'lim tizimini insonparvarlashtirishning tashkiliy jihatlari.
228. Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi
229. O'zbekistonning milliy taraqqiyot yo'lida ma'naviy-ma'rifiy ishlarining o'rni va ahamiyati.
230. O'zbekistonning ma'naviy-ma'rifiy sohadagi davlat siyosati.
231. Ma'naviy –ma'rifiy ishlarni tashkil etishning tadrijiy yo'llari.
232. Ma'naviy-ma'rifiy islohotlar davlat siyosatining ustuvor yo'nalishi
233. Mustaqillikdan so'ng ma'naviy-ma'rifiy islohotlar bo'yicha yangi davrning boshlanishi.
234. Milliy davlatchilik poydevorini yaratish. Davlat islohatlarning bosh tashabbus kori.
235. Istiqbol tufayli odamlar ongi va dunyoqarashida yangilanishning boshlanishi.
236. Tarixiy milliy qadriyatlarining tiklanishi.
237. O'tish davri qiyinchiliklari va O'zbekiston istiqboli uchun ma'naviy asoslarning muhim o'rin egallashi.
238. Milliy ma'naviyatimiz asoslari.
239. Vatanni sevmok, imon va e'tiqoddandir.
240. Ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha qabul qilingan davlat hujjatlari.
241. Ta'lim tizimini isloh qilishning ahamiyati.
242. Kadrlar tayyorlash Milliy dasturida ma'naviy-ma'rifiy ishlarining o'rni.
243. Kadrlar tayyorlash Milliy dasturidan kelib chiquvchi asosiy vazifalar.
244. Ta'lim tizimini isloh qilishning ahamiyati.
245. Kadrlar tayyorlash Milliy dasturida ma'naviy-ma'rifiy ishlarining o'rni.
246. Kadrlar tayyorlash Milliy dasturidan kelib chiquvchi asosiy vazifalar.
247. Intellektual salohiyat masalasi.
248. Intellektual salohiyat va ma'naviy tarbiya vositalari.
249. Milliy an'analarning tiklanishi.
250. Respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazining tashkil etilishi va faoliyati
251. O'zbekiston respublikasi Prezidentining "Respublika Ma'naviyat va ma'rifat" kengashini yo'llab-quvvatlash to'g'risidagi farmoni va undan kelib chiqadigan vazifalar.
252. Huquqiy va me'yoriy hujjatlar tahlili.
253. Ma'naviyat va ma'rifat xonalari va ularni tashkil etish.
254. Hozirgi bosqichda ma'naviy-ma'rifiy ishlar va unga qo'yilayotgan talablar
255. Istiqbol tufayli Vatan va xalq hayotida bo'layotgan o'zgarishlar.
256. Fugarovlik jamiyati, huquqiy demokratik davlat yaratish g'oyasining amalga osha borishi.
257. Milliy ong, milliy g'urur, milliy tuyg'uni rivojlantirish.
258. Maktabda ta'lim-tarbiyani takomillashitirish masalalari. «Tarbiya zaminida ta'lim berish».
259. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishda ma'naviyat, ma'rifat va markura tushunchalarining o'zaro bog'liqligi.

Yurisprudensiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar kafedrasini muddiri:

F.D. Muzaffarov

Bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida ixtisoslik fanlardan Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari bo'yicha fanlar dasturi (baholash mezonlari) haqida

MA'LUMOT

№	Ta'lim yo'nalishi shifri va nomi		YaDA o'tkaziladigan ixtisoslik fanlar nomi	Bitiruvchilar soni			DAK raising F.I.S.H.
	shifr	nomi		Jami	o'z-bek	r u s	
5111600		Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi	2.05. Ma'naviyatshunoslik.				
			2.09. Davlat va huquq nazariyasi.				
			3.01. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi				

Bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida ixtisoslik fanlardan Yakuniy davlat attestatsiyasi sinovlari bo'yicha fanlar dasturi (baholash mezonlari) haqida

MA'LUMOT

№	Ta'lim yo'nalishi shifri va nomi		YaDA o'tkaziladigan ixtisoslik fanlar nomi	Bitiruvchilar soni			DAK raising F.I.S.H.
	shifr	nomi		Jami	o'z-bek	r u s	
5111600		Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi	2.05. Ma'naviyatshunoslik. 2.09. Davlat va huquq nazariyasi. 3.01. Ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etish metodikasi				